

A Győri Ítéltábla ... pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt a Tatabányai Törvényszék előtt folyamatba tett perében Tatabányán, 2018.március 19.napján 4.P.20.031/2017/32.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 33.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) forintot.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes a másodfokú eljárásban 99 %-ban pervesztes lett, a pártfogó ügyvéd díját ebben az arányban az állam viseli.

A feljegyzett 2.400.000 (kettőmillió-négyszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben megállapította, hogy a felmerült 1.500.000 forint illeték az állam terhén marad, a felek a költségeiket maguk viselik.

Ítéletének jogi indokolása szerint a felperesnek a 30.000.000 forint bírósági jogkörben okozott kár és útiköltsége megfizetése iránti keresetét - amelynek jogalapja az alperes időhúzása, az a tény, hogy a 2002.évben elrendelt végrehajtás nem vezetett eredményre, illetve számos esetben a végrehajtást alapos ok nélkül felfüggesztette - alaptalannak ítélte.

Rögzítette, hogy a perbeli jogvita elbírálására az 1952.évi III.tv. (rPp.) 2.§-ában, illetve a Vht.48. és 49.§-ában foglaltak az irányadók.

Kiemelte, hogy a bíróság jelen eljárásban nem vizsgálhatta azt, hogy az igazságszolgáltatás, illetve a végrehajtás miként működött, a felperes adóssai milyen magatartást tanúsítottak és a tartozása miatt nem került behajtásra. Nem vehette figyelembe a bírósági végrehajtó eljárását sem, illetve a büntető eljárásban foglaltakat. Csak azt vizsgálhatta, hogy a Sárvári Városi Bíróság (Sárvári Járásbíróság) eljárása a jogszabályoknak megfelelt-e.

Kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog, mint eljárási alapjog nem tekinthető egyben személyiségi jognak is, mivel a védendő érték nem közvetlenül az emberi személyiségből fakad. Ez a jog elsődlegesen nem az emberi individuum védelmét, hanem az állami közreműködés mellett zajló eljárások megfelelő funkciójú megvalósulását, érvényesítését szolgálják.

A végrehajtó eljárásánál az ésszerű időn belül való eljárási kötelezettség a bíróság számára nem azt jelenti, hogy a követelés végrehajtását kell ésszerű időn belül teljesítenie, hanem azt, hogy a bíróságnak az intézkedéseket kell ésszerű időn belül megtennie.

Ennek megfelelően vizsgálta, hogy a Pp.2.§-ában foglaltak szerint a bíróság az intézkedési kötelezettségét megfelelő határidőben teljesítette-e, volt-e olyan inaktív időszak, ami a bíróságnak felróható.

Tényként állapította meg, hogy a végrehajtási eljárásban a végrehajtás 2004.szeptember 24.napján a végrehajtási kifogás jogerős elbírálásáig felfüggesztésre került. A Sárvári Városi Bíróság 2005.április 14.napján kelt végzésével megállapította az ingatlan becsértékét. Ezzel szemben a felperes fellebbezést nyújtott be 2005. április 27.napján, amit a Sárvári Városi Bíróság 19.számon 2006.április 25.napján elutasított, majd a 2006.július 19.napján kelt 20.számú végzésében a végrehajtás felfüggesztését megszüntette. Ez volt az a felfüggesztés, ami hosszabb ideig tartott, mintegy 22 hónapig, ebből 1 év volt, amikor érdemi intézkedés nem történt.

Fentiekén túlmenően részletesen elemezte a végrehajtási eljárásban történt felfüggesztéseket és ez alapján megállapította, hogy összesen 26,5 hónapig voltak felfüggesztve a végrehajtási eljárások. Ez a végrehajtás 13 éves idejéhez képest elenyésző, ugyanakkor a felfüggesztések indokoltak voltak. A végrehajtások felfüggesztése időhúzást nem jelentett, ezért a felperes keresetét elutasította, mivel álláspontja szerint a végrehajtás eredménytelensége miatt az alperes nem tartozik felelősséggel.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte.

Fellebbezésének indokolása szerint az ítélet meghozatalánál az elsőfokú bíróság okszerűtlen és iratellenes döntést hozott, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytelenül mérlegelte.

Kiemelte, hogy az ítéletben foglaltaktól eltérően hosszabb idő számolható ki a felfüggesztések időtartama tekintetében, mint 26,5 hónap. A végrehajtók minden alkalommal arról tájékoztatták a felperest, hogy az illetékes bíróság nem közölte velük a felfüggesztések megszüntetését, így addig nem folytathatják a végrehajtási eljárást. Megítélése szerint az ítélet 6.oldalának 5.bekezdésében rögzített „rövid idő” 3 évet jelentett. A végrehajtónak 2010-ig nem volt jogosultsága a végrehajtási eljárás folytatására, míg 2011-től 2016 év között az ügyintézés szünetelt. A felfüggesztés idejénél nem csupán a határozatban szereplő határidőket kell beszámítani, mert az a valóságban 16 év volt.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy az árverések leállítása és a végrehajtási eljárás felfüggesztése indokolatlan volt.

A bíróságnak észlelnie kellett volna, hogy az adósok sorozatos végrehajtás felfüggesztés iránti kérelmei megalapozatlanok és valótlanságokat tartalmaznak.

Kiemelte, ha a végrehajtók mulasztásával csorbult az „ésszerű” idő, a bíróságnak legalább figyelmeztetnie kellett volna a végrehajtókat. Erre azonban nem került sor.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Álláspontja szerint a felperes fellebbezése nem alapos, mivel az elsőfokú bíróság a peres eljárás során helyesen nem vizsgálhatta, hogy az igazságszolgáltatás, illetve a végrehajtás miként működött, a felperes adóssai milyen magatartást tanúsítottak és a tartozása miért nem került behajtásra. Kizárólag csak az alperes, illetve a Sárvári Városi Bíróság eljárása képezhetette a peres eljárás tárgyát, hogy az a jogszabályoknak megfelelt-e.

Hangsúlyozta, hogy a végrehajtási eljárás 5 alkalommal került felfüggesztésre, ahogyan azt az elsőfokú bíróság is részletezte. Mindegyik esetben a végrehajtás felfüggesztése megfelelt a jogszabályi előírásoknak, így az alperes eljárása jogszerű és törvényes volt.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felfüggesztési időtartamok mindösszesen 26,5 hónapot tettek ki, ami a végrehajtási eljárás 13 éves idejéhez képest elenyésző.

Iratellenesen állította a felperes, hogy a végrehajtó mulasztása esetén a bíróságnak figyelmeztetnie kellett volna a végrehajtót. A Sárvári Városi Bíróság a 2010.május 5.napján kelt végzésével felhívta az önálló bírósági végrehajtót a szükséges intézkedés megtételére és tájékoztatta arról, hogy a végrehajtás nem került felfüggesztésre. A felperesnek lehetősége lett volna a Vht.217.§./1/ bekezdése szerinti végrehajtási kifogást előterjesztenie a végrehajtó intézkedésének az elmulasztása miatt. Erre azonban nem került sor.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint kis mértékben alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a peres eljárás adatait a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg az ebből levont jogi következtetését és érdemi döntését az ítélet tábla az alábbiak szerint csak részben osztotta.

Helyesen állapította meg ítéletében az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli jogvita elbírálására az 1952.évi III.tv. 2.§./1/, /2/ és /3/ bekezdésében foglaltak az irányadók.

Az rPp.2.§. /3/ bekezdésében írt kárfelelősség akkor állapítható meg, ha a 2.§./1/ bekezdésben írt alapelvek miatt szenvednek sérelmet, hogy a bíróság akár mulasztással közvetlenül, akár valamely számára kötelező szabály megsértésével megsértette a tisztességes eljárást biztosító eljárási alapelveken nyugvó szabályokat.

A tisztességes eljáráshoz való jog, mint a bírósági eljárás alkotmányos garanciája, alapvetően a bíróság eljárását meghatározó törvényi rendelkezések, az ott felsorolt alapelvek és az esélyegyenlőség érvényesülése szempontjából vizsgálendő, célja az, hogy az ügyfél „ügyféljogaiban” ne szenvedjen hátrányt (BDT.2009. 1976.).

Az ítélet tábla kiemeli, hogy az rPp.2.§-a nem zárja ki az igény érvényesíthetőségét a nemperes eljárásokra, hiszen azok az okok, amely a felelősség bevezetését indokolták, fennállnak pl. a végrehajtási eljárásban is. Az ésszerű időtartam és a tisztességes eljárás vizsgálata során nyilvánvalóan ezen eljárási szabályokat, illetve ezen eljárások időtartamát, tisztességességét kell vizsgálni.

Az ítélet tábla ennek tükrében vizsgálta a felperesek Pp.2.§./3/ bekezdése szerint előterjesztett keresetét.

Ennek során megvizsgálta a perrel érintett felfüggesztési időszakokat és az abban tett intézkedéseket külön-külön ellenőrizte. Kizárólag egy tekintetben nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. Azt az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az első felfüggesztés idején, amikor a bíróság a becsérték megállapítása miatt a felfüggesztésről rendelkezett, akkor a bíróság egy évig inaktív volt, semmivel nem magyarázható intézkedési mulasztást követett el. Ez pontosan megállapítható a csatolt Pk.58.014/2004.számú iratokból.

2004.október 21.napján a végrehajtási kifogás miatt a Sárvári Városi Bíróság szakértőt rendelt ki és 15 napot adott a költségek előlegezésére az adósoknak. Az adósok 2004.november 18.napján költségmentességet kértek, amelynek engedélyezésére november 24.napján került sor. A Sárvári Városi Bíróság 2004.november 26.napján igazságügyi ingatlanforgalmi szakértőt rendelt ki és a szakértő részére 45 napot adott a szakvélemény előterjesztésére. Az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő a kirendelő végzést 2004.december 1.napján átvette, majd a szakvélemény benyújtására 2005.február 10.napján kerül sor. Az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői véleményt a Sárvári Városi Bíróság a 11.számú végzésével 2005.február 23-án észrevételre kiadta a feleknek, 15 napot adva az esetleges véleményük előterjesztésére. Ezt követően 2005.március 2.napján kelt 12.számú végzésében megállapította a szakértői díjat. Az adósok 2005.március 7.napján kelt beadványukban kifogásolták az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői szakvéleményben szereplő összecszerűséget. Ezen beadvány másolatát a városi bíróság a 2005.március 17.napján kelt végzésében megküldte a szakértő részére, hogy 8 napon belül írásban nyilatkozzon a feltett kérdésekre. A szakértő a 2005.március 22.napján kelt 15.számú iratában az adósok által feltett kérdéseket megválaszolta, majd a városi bíróság a 2005.április 14.napján kelt Pk.58.014/2004/16.számú végzésében megállapította az ingatlan becsértékét. Ez ellen a felperes 2005.április 27.napján fellebbezést nyújtott be, majd a városi bíróság hiánypótlásra hívta fel a fellebbezési illeték lerovására 2005.június 17.napján. Ezen 18.számú végzést a felperes 2005.június 22.napján átvette, de a fellebbezési illetéket nem rőtta le, és nem történt semmilyen eljárás egészen 2006.április 25.napjáig. Ekkor a Sárvári Városi Bíróság 10 hónap után elutasította a felperes fellebbezését. Ez a végzés 2006.május 18-án jogerős lett, de a végrehajtás felfüggesztésének megszüntetéséről ehhez képest csak további 2 hónap múlva, 2006.július 19.napján intézkedett a 20.számú végzésében.

Egy év, semmivel nem magyarázható és nem indokolható inaktív időszak állapítható meg, amit nem az elhúzódó végrehajtás hosszú éveivel kell mérni, hanem ahhoz, hogy a felperesnek a tisztességes eljáráshoz van joga. Ez pedig sérti a felperesnek a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

Ezért az ítélet tábla a nem vagyoni kártérítés összegét mérlegeléssel, az ítélezési gyakorlatra is hivatkozással, a más ügyek hasonló tényállásai mellett megállapított összegekre is figyelemmel 300.000 forintban állapította meg. (Győri Ítélet tábla Pf.V.20.329/2017/6/I., Győri Ítélet tábla Pf.V.20.140/2015/11/I.)

Ezen méltányos elégtételt biztosító kártérítés alkalmas a felperest ért alapjogi sérelem kompenzálására. A felperes által meghatározott összecszerűség rendkívül eltúlzott.

Mindezen indokok alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp.253.§./2/ bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság elutasító rendelkezését helybenhagyta.

A felperest a másodfokú eljárásban pártfogó ügyvéd képviselte, ezért a pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó rendelkezés az rPp.87.§./2/ bekezdésén és a 2003.évi LXXX.R. XXX.tv. 11/A.§./2/ bekezdésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a felperes részére az illetékre kiterjedő részleges költségmentességet engedélyezett, míg az alperes személyes illetékmentes, ezért a feljegyzett fellebbezési eljárási illetékek a 6/1986/VI.26./ 13.§./1/ bekezdése és 14.§-a, valamint az Itv.4.§./1/ bekezdése értelmében az állam viseli.

Győr, 2018.szeptember 6.

Dr.Havasiné dr.Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Molnár Andrea sk.
bíró